ROS.602.72.2022

Burmistrz Boguchwały
ul. Suszyckich 33
36-040 Boguchwała

Boguchwała, 22 grudnia 2022 r.

OBWIESZCZENIE

Na podstawie art. 48 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.),

zawiadamiam

o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała na lata 2022 - 2025 z perspektywą do roku 2029*.

Podkarpacki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Rzeszowie pismem z 14 listopada 2022 r., znak: SNZ. 9020.1.82.2022.JL, nie stwierdził konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego dokumentu. Zgodnie z ww. opinią *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała na lata 2022 - 2025 z perspektywą do roku 2029* jest dokumentem wyznaczającym cele ochrony środowiska w 10 obszarach interwencji, mające przyczynić się do całościowej poprawy stanu środowiska na terenie Gminy Boguchwała. Ww. dokument, w zakresie niektórych z zadań (budowa i przebudowa sieci wodno – kanalizacyjnej oraz budowa i przebudowa dróg), wyznacza ramy dla późniejszych realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, jednak wymienione w nim rodzaje przedsięwzięć będą realizowane tylko na terenie obszaru położonego w graniach jednej gminy tj. w graniach administracyjnych Gminy Boguchwała. Dla zadań polegających na budowie i przebudowie sieci wodno – kanalizacyjnej oraz budowie i przebudowie dróg będących inwestycjami celu publicznego przeprowadzone zostały lub przeprowadzone będą odrębne postępowania. Na etapie przeprowadzonych dotąd postępowań ocen oddziaływania na środowisko oraz na etapie opracowywania *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała na lata 2022 - 2025 z perspektywą do roku 2029* stwierdzono, że realizacja postanowień tego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko może dotyczyć wyłącznie dokumentu dotyczącego obszaru w granicach jednej gminy. *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała na lata 2022 - 2025 z perspektywą do roku 2029* dotyczy obszarów w granicach jednej gminy, czyli spełniony jest warunek zawarty w przywołanym powyżej przepisie prawa, umożliwiający odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Stanowisko Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie podziela Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie, który pismem z 30 listopada 2022 r., znak: WOOŚ.410.1.88.2022.AP.2 informuje, że projekt *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała na lata 2022 - 2025 z perspektywą do roku 2029* nie jest dokumentem, dla którego, zgodnie z art. 47, 49 i 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r.

o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko wymagane jest przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Projekt *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała na lata 2022 - 2025 z perspektywą do roku 2029* dotyczy obszaru w granicach jednej gminy oraz nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w związku z powyższym, na podstawie art. 48 ust. 1 i ust. 2 spełnia kryteria do odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Realizacja „*Programu*…" nie spowoduje wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi i zagrożenia dla środowiska. Dokument ten przyczyni się w skali długookresowej do poprawy jakości środowiska na terenie Gminy Boguchwała. Ponadto art. 48 ust. 2 ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku(…), zezwala na odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektów dokumentów stanowiących niewielkie modyfikacje w ustaleniach przyjętych już dokumentów lub projektów dokumentów dotyczących obszarów w granicach jednej gminy. Takim dokumentem jest *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała na lata 2022 - 2025 z perspektywą do roku 2029*. Obejmuje on realizację zadań jedynie na obszarze Gminy Boguchwała. Podobnie jak w poprzednim *Programie* znalazły się kolejne inwestycje związane z budową kanalizacji, zaopatrzeniem w wodę, budową i modernizacją dróg, termomodernizacją, zwiększeniem udziału zieleni, edukacją ekologiczną mieszkańców. Poza tym większość z tych zadań ma charakter ciągły, co również wskazuje na ich wagę i konieczność kontynuacji w kolejnych latach obowiązywania zarówno obecnego jak i przyszłego programu.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała na lata 2022 - 2025 z perspektywą do roku 2029 jest dokumentem kształtującym długofalową politykę ochrony środowiska, a przedstawione w nim zagadnienia ochrony środowiska ujęte zostały w sposób kompleksowy, z wyznaczeniem celów, a także przyjęciem kierunków działań i zadań z zakresu wszystkich sektorów środowiska. Założenia dokumentu są kontynuacją założeń, celów i zadań wynikających z poprzednich programów ochrony środowiska dla Gminy Boguchwała. Prawidłowa realizacja *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała na lata 2022 - 2025 z perspektywą do roku 2029* przyczyni się do poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych, ochrony gleb, ochrony powietrza atmosferycznego, ochrony ludności przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych i hałasem oraz prawidłowego gospodarowania odpadami na terenie Gminy Boguchwała.

Wobec powyższego, uwzględniając stanowiska organów uzgadniających odstąpienie od procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz uwarunkowania określone w art. 49 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko stanowiące załącznik do niniejszego obwieszczenia, odstępuje się od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała na lata 2022 - 2025 z perspektywą do roku 2029.*

GMINA BOGUCHWAŁA
ul. Suszyckich 33, 36-040 Boguchwała
NIP: 517-00-36-465, REGON: 690582000

Z up. BURMISTRZA
Bogdan Sierpiński
Kierownik Referatu
Ochrony Środowiska
/podpisano elektronicznie/

Załącznik nr 1

Uwarunkowania określone w art. 49 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

1. **Charakter działań przewidzianych w dokumencie, w szczególności:**
   a) **Stopień w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć**

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała na lata 2022 - 2025 z perspektywą do roku 2029" jest dokumentem wyznaczającym cele ochrony środowiska w 10 obszarach interwencji. Cele te będą realizowane poprzez wyznaczone w harmonogramie na lata 2022 – 2026 zadania. Szczegółowy harmonogram zadań przewidzianych do wykonania w ramach realizacji „Programu…" znajduje się w „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała na lata 2022 - 2025 z perspektywą do roku 2029". Głównie są to zadania polegające na modernizacji systemów grzewczych (wymiana źródeł ciepła, działania wspierające montaż indywidualnych instalacji OZE – panele fotowoltaiczne na budynkach), wymiana oświetlenia, budowa i przebudowa dróg, ścieżek rowerowych i chodników, oraz modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacji, utrzymanie cieków, organizacja systemu gospodarki odpadami, ochrona zadrzewień, planowane wycinki drzew, wsparcie rolników, usuwanie azbestu, jak również działania polegające na edukacji mieszkańców oraz opracowywaniu dokumentacji, kontroli przestrzegania przepisów ochrony środowiska.

Część zadań wyznaczonych w „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała na lata 2022 -2025 z perspektywą do roku 2029" może być zaliczanych na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839) do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zaliczają się zadania polegające na budowie i przebudowie sieci wodno – kanalizacyjnej, budowie i przebudowie dróg. Dla inwestycji tych było lub będzie przeprowadzone osobne postępowanie, są to inwestycje celu publicznego.

Pozostałe zadania wymienione w POŚ nie są zaliczane do przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko w rozumieniu Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz.1839).

Na etapie przeprowadzonych dotąd postępowań ocen oddziaływania na środowisko oraz na etapie opracowywania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała na lata 2022 - 2025 z perspektywą do roku 2029" stwierdzono, że realizacja postanowień tego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko.

„Program…" z założenia sprzyja poprawie lub przynajmniej utrzymaniu jakości poszczególnych elementów środowiska, pozwoli na kształtowanie polityki ochrony środowiska gminy w sposób uporządkowany i dostosowany do warunków lokalnych, a przy tym zmniejszeniu ulegnie emisyjność gospodarki. Pomimo, że w *Programie (…)* wskazano przedsięwzięcia polegające m.in. na rozbudowie kanalizacji, wodociągów, modernizacji dróg są to działania mające służyć ochronie środowiska, w tym wypadku wyeliminowaniu niekontrolowanego zrzutu ścieków, racjonalnemu korzystaniu z wód, czy ochronie powietrza, a co za tym idzie ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do wód powierzchniowych oraz podziemnych.

   b) **Powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach**

Znaczącą rolę w definiowaniu polityki ochrony środowiska Gminy Boguchwała pełnią zapisy zawarte w opracowaniach szczebla krajowego, wojewódzkiego i powiatowego. Należy również uwzględnić uwarunkowania wewnętrzne zawarte w dokumentach planistycznych gminy.

- nadrzędne dokumenty strategiczne:
    - Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności,
    - Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku),
    - Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej
- zintegrowane strategie o charakterze horyzontalnym:
    - Strategia zrównoważonego rozwoju transportu do 2030,
    - Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030,
    - Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022,
    - Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
    - Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030,
    - Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) do 2030 roku,
    - Polityka energetyczna Polski do 2040 roku.
- dokumenty sektorowe:
    - Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020,
    - Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
    - Krajowy plan gospodarki odpadami 2022,
    - Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów,
    - Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020,
    - Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020, (część środków i nabór projektów został przedłużony na rok 2021),
    - Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Planem działań na lata 2015 – 2020,
    - Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030,
    - Program wodno-środowiskowy kraju,
    - Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry,
    - Plan zarządzania ryzykiem powodziowym,
- dokumenty o charakterze programowym/wdrożeniowym oraz pozostałe branżowe programy, plany i strategie na terenie województwa podkarpackiego:
    - Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego do roku 2030,
    - Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego,
    - Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego na lata 2020-2026 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2027-2032 wraz z Planem Inwestycyjnym,
    - Wojewódzki Program Ochrony Środowiska Województwa Podkarpackiego na lata 2016-2020 z perspektywą do 2024,
    - Program ochrony powietrza wraz z planem działań krótkoterminowych dla strefy podkarpackiej
- dokumenty lokalne:
    - Strategia Rozwoju Gminy Boguchwała na lata 2019 – 2023,
    - Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego,

- Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Boguchwała na lata 2015 – 2030,
- Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta Boguchwała na lata 2016 – 2022,
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Rzeszowskiego.

Cele i zadania wyznaczone w „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała na lata 2022 - 2025 z perspektywą do roku 2029" są spójne z celami z zakresu ochrony środowiska wyznaczonymi w powyżej wymienionych dokumentach szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego.

c) przydatność w uwzględnianiu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska

„Program Ochrony Środowiska (…)" zawiera wszystkie kluczowe elementy: podstawowe zagadnienia odnośnie polityki ochrony środowiska zarówno wynikające z prawa polskiego jak i wspólnotowego. Przedstawia analizę wszystkich obszarów interwencji przyrodniczego na terenie gminy oraz w oparciu o tą charakterystykę formuje diagnozę stanu środowiska. Definiuje główne problemy środowiskowe na terenie gminy i wyznacza kierunki interwencji oraz wyznacza zadania, których realizacja umożliwi realizację celów średniookresowych.

d) Powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska

Na podstawie opisu aktualnego stanu poszczególnych obszarów interwencji, uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych dokonano wyboru najistotniejszych celów i zadań, których realizacja przyczyni się w najbliższej przyszłości do poprawy stanu środowiska naturalnego na terenie Gminy Boguchwała. Cele te są spójne z celami i priorytetami zapisanymi w innych dokumentach strategicznych na poziomie gminy i powiatu, w tym z priorytetami powiatowego programu ochrony środowiska.

Do najważniejszych celów ochrony środowiska Gminy Boguchwała należą:

I. Poprawa jakości powietrza,
II. Zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców gminy,
III. Ochrona środowiska i ludności przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych,
IV. Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych,
V. Poprawa systemu gospodarki wodno-ściekowej,
VI. Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż,
VII. Ochrona gleb i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi,
VIII. Racjonalna gospodarka odpadami,
IX. Ochrona ekosystemów i walorów przyrodniczych gminy,
X. Ochrona środowiska przed poważnymi awariami.
XI. Działania edukacyjne i zarządzenie ochroną środowiska

Należy zaznaczyć, że wiele przedsięwzięć proponowanych w ramach jednego obszaru interwencji wpisuje się także w pozostałe, nakładając się na siebie. Wynika to z faktu, że poszczególne elementy środowiska i uciążliwości środowiskowe (oddziaływania zarówno negatywne i pozytywne pomiędzy poszczególnymi komponentami środowiska) są ze sobą powiązane. Poprawa jakości lub ochrona jednego z nich zwykle skutkuje poprawą lub ochroną pozostałych.

Zaproponowane w *Programie (…)* cele i kierunki interwencji powinny posłużyć do tworzenia warunków dla takich zachowań ogółu społeczeństwa, które polegać będą w pierwszej kolejności na niepogarszaniu stanu środowiska przyrodniczego na tym terenie, a następnie na jego poprawie.

Realizacja wytyczonych w *Programie (…)* celów powinna spowodować zrównoważony rozwój gospodarczy, polepszenie warunków życia mieszkańców przy zachowaniu walorów środowiska naturalnego.

2. Rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko, w szczególności:

a) Prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość, odwracalność oddziaływań

Program jest spisem zamierzeń i zalecanych działań mających na celu poprawę stanu środowiska naturalnego i poprawę jakości życia mieszkańców. W trakcie realizacji zaplanowanych przedsięwzięć mogą wystąpić szczególne aspekty oddziaływania na środowisko. Najważniejszym zagrożeniem dla środowiska związanym z realizacją Programu może być nieterminowe realizowanie zapisanych w nim działań lub też niezrealizowanie działań. Dotyczy to przede wszystkim realizacji zadań w zakresie wszystkich wskazanych powyżej celów i przypisanych im zadań. Oddziaływania na środowisko poszczególnych zadań opisanych w *Programie (…)* mogą być:

- pozytywne/ negatywne lub brak oddziaływania,
- bezpośrednie/ pośrednie,
- krótkoterminowe/ średnioterminowe/ długoterminowe,
- stałe/ chwilowe.

Realizacja celów i zadań zaproponowanych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała, będzie polegała na wykonaniu szeregu przedsięwzięć, także inwestycyjnych, które mogą ingerować w poszczególne elementy środowiska zarówno na etapie ich realizacji, jak i eksploatacji.

I. etap realizacji zadań

Zanieczyszczenia wód

Przy realizacji prac takich jak: modernizacja i budowa dróg, budowa i rozbudowa sieci kanalizacyjnej, modernizacji sieci wodociągowej, należy tak planować zakres prac budowlanych, aby w możliwie najwyższym stopniu zapewnić ochronę gleb, siedlisk, naturalnego ukształtowania terenu i nie zaburzać przy tym stosunków wodnych, ani nie pogarszać stanu czystości wód. Ze względu na charakter i rodzaj innych wykonywanych robót zakłada się, że realizacja planowanych działań nie zwiększy zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych na terenie Gminy Boguchwała. Niebezpieczeństwo zanieczyszczenia wód lub gleb będzie związane z robotami budowlanymi i ziemnymi głównie na terenach przyległych do nowobudowanych lub remontowanych dróg, sieci kanalizacyjnej oraz placów budowy. Może ono dotyczyć szczególnie skażeń substancjami niebezpiecznymi, użytych w procesie inwestycyjnym lub pochodzących ze sprzętu budowlanego i środków transportu. Aby temu zapobiec na etapie budowy prowadzone będą działania minimalizujące negatywne oddziaływania, które mogą wystąpić.

Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego

Realizacja zadań przewidzianych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała związanych z pracami budowlanymi oraz ziemnymi i związanym z tym użyciem ciężkiego sprzętu budowlanego, będzie charakteryzowała się lokalnym i krótkoterminowym oddziaływaniem na stan powietrza. Do zadań tych należą:

- rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i wodociągowej,
- modernizacja oczyszczalni ścieków,
- budowa i modernizacja dróg,

Na skutek użycia środków transportu ciężarowego oraz prowadzenia prac budowlanych możliwe jest generowanie dużych ilości pyłów, lokalne podwyższenie stężeń niektórych substancji gazowych na skutek ścierania opon i nawierzchni drogowej oraz wydzielania spalin pojazdów starszej generacji. Dotyczy to w szczególności substancji emitowanych z silników spalinowych (transport i ciężkie maszyny), prac spawalniczych (gazy i pyły), prac malarskich (lotne związki organiczne) i innych. Dokładne określenie skali oddziaływania i zasięgu występowania określonych stężeń danej substancji

w celu oceny jakości powietrza według obowiązujących standardów nie jest możliwe. Z punktu widzenia prawa stosunkowo krótkotrwałe, chwilowe oddziaływanie związane z pracami budowlanymi, nie podlega normowaniu.

Hałas

W trakcie robót budowlanych i modernizacyjnych, a także podczas trwania innych przedsięwzięć inwestycyjnych wykorzystywany będzie sprzęt budowlany i środki transportu, stanowiące źródło hałasu i drgań. Emitowany hałas może oddziaływać na okolicznych mieszkańców oraz ludzi przebywających chwilowo w rejonie inwestycji, a także w obrębie dróg dojazdowych. W obszarach niezabudowanych należy liczyć się z oddziaływaniem na dzikie zwierzęta co może przyczynić się do ich migracji w inne rejony. Aby zapobiec negatywnemu oddziaływaniu urządzenia stosowane przy pracach powinny spełniać kryteria dotyczące ich wartości akustycznej, wynikające z przepisów prawa. Normy prawne obecnie obowiązujące dla urządzeń nowych mają na celu ochronę słuchu pracowników, a także osób postronnych. Spełnianie tych kryteriów nie spowoduje całkowitej eliminacji uciążliwości hałasu na terenach otaczających place budowy, należy jednak pamiętać, że proces budowlany będzie ograniczony w czasie, a po jego zakończeniu wszystkie niedogodności akustyczne ustaną. Dla ograniczenia uciążliwości akustycznych i jeśli to możliwe, prace budowlane i transportowe powinny być prowadzone tylko w porze dziennej. Na etapie organizacji prac w obrębie poszczególnych zadań istnieje możliwość wykorzystania różnych środków zapobiegawczych i ochronnych, jednak w praktyce uciążliwości przy remontach nie są zwykle podstawą do poważnych konfliktów, w sytuacji gdy osoby narażone na niedogodności mają jasno określony horyzont czasowy, w jakim prace zostaną zakończone oraz ich dokładny harmonogram.

Odpady

W związku z inwestycjami oraz działaniami o charakterze budowlano - inżynieryjnym, planowanymi na terenie Gminy Boguchwała należy spodziewać się wytwarzania następujących grup odpadów:

- odpady budowlane w tym szczególnie:
    - odpady pochodzące z budowy, remontów, i rozbiórki dróg, mostów i infrastruktury drogowej, w tym odpady niebezpieczne (grupa 17),
    - ziemia zmieszana z gruzem oraz zanieczyszczona różnymi substancjami (grupa 17),
- odpady komunalne: odpady zielone i materiał roślinny w związku z wycinką drzew i krzewów (kod: 20 02),
- odpady niebezpieczne różnego rodzaju i pochodzenia.

Powstałe w trakcie prac odpady, powinny być zagospodarowane zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 roku *o odpadach* (Dz.U.2022 poz.699 ze zm.), przekazywane w pierwszej kolejności do odzysku lub w przypadku braku takiej możliwości przekazywane do unieszkodliwienia. W przypadku odpadów niebezpiecznych każdy rodzaj odpadów powinien być gromadzony i przechowywany oddzielnie w warunkach uniemożliwiających przedostanie się do środowiska naturalnego i chroniony przed działaniem czynników zewnętrznych. Transport tych odpadów z miejsc ich powstawania do miejsc odzysku lub unieszkodliwiania szczególnie w przypadku wyrobów azbestowych, powinien się odbywać z zachowaniem przepisów obowiązujących w tej kwestii.

Powierzchnia ziemi i gleby

Bezpośrednie, negatywne oddziaływanie na powierzchnię ziemi może mieć miejsce w czasie budowy i modernizacji dróg, budowy i modernizacji sieci wodno- kanalizacyjnej. Negatywne skutki zostaną wyeliminowane po zakończeniu prac, a w perspektywie długoterminowej działania te przyniosą korzyści dla stanu powierzchni ziemi.

Krajobraz

Negatywny wpływ na krajobraz również może mieć miejsce w czasie budowy i modernizacji dróg, budowy i modernizacji dróg, budowy i modernizacji sieci wodno- kanalizacyjnej. Po zakończeniu robót budowlanych, oddziaływanie zostanie wyeliminowane. Będzie to więc oddziaływanie krótkotrwałe.

II. Etap eksploatacji

Zanieczyszczenia wód

Gmina Boguchwała w całości położona jest w obrębie dorzecza Wisły. Najważniejszymi ciekami na terenie gminy są: rz. Lubcza, Wisłok oraz Mogielnica. Zarówno pierwsza jak i druga z wymienionych uchodzi do Wisłoka. Źródło Wisłoka wypływa w miejscowości Wielki Bukowiec, gdzie uchodzi do rzeki San w miejscowości Dębno.

Gmina Boguchwała należy do przedkarpackiego (XIII) oraz karpackiego (XIV) regionu hydrogeologicznego. Dla regionu tego cechą charakterystyczną jest występowanie urozmaiconej budowy geologicznej, składającej się z odmiennych litologicznie, dużych jednostek geologiczno-strukturalnych. Głównym źródłem zasilania wód podziemnych jest infiltracja opadów atmosferycznych. Struktury czwartorzędowe zasilane są bezpośrednio lub poprzez utwory słabo przepuszczalne w skali lokalnej. Krążenie wód w tym piętrze jest stosunkowo szybkie ze względu na duże spadki zwierciadła wód podziemnych. W karpackim (XIV) regionie największe zasoby wód podziemnych stwierdza się głównie w dolinach rzecznych i kotlinach śródgórskich oraz w mniejszych ilościach w utworach facji fliszowej. Formacja fliszowa nie tworzy typowych poziomów wodonośnych a występowanie wód związane jest z ze strefami przypowierzchniowych spękań i zwietrzałych skał, często różnego wieku. Zgodnie z wynikami wcześniejszych badań dolna granica krążenia i wymiany słodkich wód podziemnych określana jest do głębokości 60-80 m, zależnie od typu skał lub do 100 m. O zasobności wodnej serii fliszowych decydują ogniwa piaskowcowe, ich wykształcenie, stopień spękania i porowatość. Intensywna tektonika oraz procesy wietrzeniowe tworzą korzystniejsze warunki dla rozwoju sieci spękań, które z kolei podnoszą własności kolektorskie serii fliszowych.[1]

Rzeka Wisłok jest lewym dopływem Sanu o długości 220 km oraz powierzchni dorzecza 3528 km². Wisłok to rzeka górska, o wartkim biegu, skalistym podłożu i licznymi przełomami. Wypływa na wysokości 770 m n.p.m. w Beskidzie Niskim, ze stoków Wielkiego Bukowca. W górnym biegu tworzy przełomy, natomiast w środkowym przepływa przez Pogórze Bukowskie, Doły Jasielsko-Sanockie, Kotlinę Sandomierską. Na przełomie Wisłoka w Rudawce Rymanowskiej znajduje się Ściana Olzy i Jar Wisłoka. W Sieniawie k. Beska w latach 1971-78 wybudowano na rzece Wisłok zaporę wodną o długości 174 m i wysokości maksymalnej 38 m powstał zbiornik retencyjny o powierzchni maksymalnej 131 hektarów. Poniżej opisywanego zbiornika, na stokach ścian Olzy znajduje się największa w polskich Karpatach odkrywka łupków menilitowych.

Zadania z zakresu gospodarki wodno – ściekowej w znaczącym stopniu przyczynią się do ochrony środowiska wodno – glebowego. Ograniczeniu ulegną niekontrolowane pobory wody.

Zanieczyszczenia zasobów wodnych ekosystemów mogą wystąpić wzdłuż szlaków komunikacyjnych i dróg. W takich przypadkach głównym źródłem zanieczyszczeń są spływy z drogi substancji chemicznych stosowanych przy ich utrzymaniu, ścieki wytwarzane w obiektach obsługi pasażerów, wycieki z pojazdów, a także wytwarzane odpady związane z eksploatacją, np. zmiotki z oczyszczania ulic, odpady z koszy przy miejscach postojowych, lecz także „dzikie wysypiska" oraz odpady i wycieki powstałe w wyniku wypadków i kolizji drogowych.

---

[1] Paczyński B., (red) 1995: Atlas hydrogeologiczny Polski 1 500 000 cz. II. Zasoby, jakość i ochrona zwykłych wód. PIG Warszawa

Zadania z zakresu gospodarki wodno – ściekowej wyznaczone w *Programie (…)* jak budowa i rozbudowa sieci wodno – kanalizacyjnej, budowa oczyszczalni ścieków przyczynią się do poprawy stanu jakości wód powierzchniowych i podziemnych na terenie gminy.

Stan powietrza atmosferycznego

Kluczową rolę odgrywa ocena jakości powietrza, którą wykonano w oparciu o dane dla całej strefy, do której należy gmina. W poniższej tabeli przedstawiono klasyfikację strefy podkarpackiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia. Prowadzona ocena ma na celu monitorowanie zmian jakości powietrza i ma być podstawą do podjęcia działań powodujących zmniejszenia stężeń zanieczyszczeń w powietrzu przynajmniej do poziomu stężenia dopuszczalnego na terenie kraju w określonym terminie. W tabeli poniżej przedstawione zostały dane za rok 2021.

Tabela 1. Klasyfikacja strefy podkarpackiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla strefy podkarpackiej za rok 2021

Strefa podkarpacka	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
	NO_2	SO_2	CO	C_6H_6	Pył PM 2,5	Pył PM10	B(a)P (PM10)	As (PM10)	Cd (PM10)	Ni (PM10)	Pb (PM10)	O_3
	2021											
	A	A	A	A	C	C	C	A	A	A	A	A (D2)

Źródło: „Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim za rok 2021", GIOŚ Rzeszów 2022

Na przeważającym obszarze województwa podkarpackiego w ostatnich latach występuje niski poziom zanieczyszczenia powietrza (poniżej dopuszczalnych norm) dla następujących substancji: dwutlenek siarki, benzen, tlenek węgla oraz oznaczane w pyle PM10 metale: arsen, ołów, kadm i nikiel. Największym problemem w skali województwa podkarpackiego są wysokie stężenia pyłu zawieszonego PM10, benzo(a)pirenu oraz pyłu zawieszonego PM2,5, obserwowane szczególnie w okresie grzewczym. Przekroczenia poziomów dopuszczalnych związane były z warunkami meteorologicznymi występującymi w sezonie zimowym, gdy wzrastała emisja zanieczyszczeń z sektora komunalno-bytowego. Rok 2021 był chłodniejszy niż 2020. W styczniu, lutym i grudniu średnie temperatury były ujemne. Niższe temperatury w okresie zimowym wpłynęły na większe zapotrzebowanie na ciepło, a tym samym na zwiększenie emisji do powietrza. W 2021 r. wystąpił znaczny udział okresów ze słabym wiatrem, co miało wpływ na kumulowanie się zanieczyszczeń w przyziemnej warstwie atmosfery.

W sezonie letnim na terenie całego kraju rejestrowany jest wzrost stężeń ozonu, spowodowany obecnością w atmosferze jego prekursorów oraz w dużej mierze warunkami meteorologicznymi. Przekroczenia poziomu docelowego ozonu określonego dla kryterium ochrony zdrowia stwierdzono we wszystkich stacjach pomiarowych w województwie.

Należy zaznaczyć, że w/w przekroczenia są dla całej strefy podkarpackiej, a nie dla samej Gminy Boguchwała. Na stan sanitarny powietrza atmosferycznego na terenie strefy podkarpackiej mają wpływ również emisje z indywidualnych źródeł węglowych, kotłowni przemysłowych oraz z dużych źródeł energetycznych.

Głównymi przyczynami wysokich stężeń pyłu PM10 oraz benzo(a)pirenu, zarówno w całej strefie, jak i na terenie Gminy Boguchwała, jest przede wszystkim emisja z procesów grzewczych opartych na paliwie stałym, w tym tzw. niska emisja z indywidualnego ogrzewania budynków oraz chociażby napływ zanieczyszczeń spoza granic gminy. Stężenia tych zanieczyszczeń wykazują sezonowość, w okresie zimowym są znacznie wyższe niż w sezonie letnim.

Ocena jakości powietrza pod kątem ochrony roślin w roku 2021 wykazała przekroczenia dopuszczalnych stężeń określających poziom celu długoterminowego dla ozonu (wartość wskaźnika dla roku 2021 przekroczyła 6 000 $\mu g/m^3$ x h), przez co strefę zaliczono do klasy D2.

Tabela 2. Klasyfikacja z uwzględnieniem parametrów kryterialnych określonych dla SO2, NOx oraz O3 pod kątem ochrony roślin za rok 2021

Nazwa strefy	Klasa dla obszaru ze względu na poziom dopuszczalny SO_2	Klasa dla obszaru ze względu na poziom dopuszczalny NO_x	Klasa dla obszaru ze względu na poziom dopuszczalny O_3	Klasa dla obszaru ze względu na poziom celu długoterminowego dla O_3 (do roku 2021)
	2021			
	A	A	A	A(**D2**)

Źródło: „Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim za rok 2021", GIOŚ Rzeszów 2022

Przy ochronnie powietrza atmosferycznego ważna jest także edukacja ekologiczna, informująca i przekonująca mieszkańców gminy o szkodliwości i skutkach spalania odpadów w paleniskach domowych oraz opalania domostw wysokoemisyjnymi paliwami. Znacząca poprawa warunków sanitarnych powietrza zostanie osiągnięta dzięki przedsięwzięciom związanym z przejściem na paliwa opałowe lepszej jakości lub paliwa „ekologiczne", generujące mniejszą ilość zanieczyszczeń i związków do powietrza.

Do poprawy powietrza na terenie Gminy Boguchwała powinny przyczynić się poniższe działania obejmujące:

- Montaż indywidualnych instalacji fotowoltaicznych na terenie całej gminy,
- Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej,
- Remont i przebudowa SP w Niechobrzu,
- Projekt hali sportowej w Boguchwale,
- Wymiana indywidualnych źródeł ciepła,
- Modernizacja oświetlenia ulicznego – wymiana oświetlenia na energooszczędne,
- Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie racjonalnego gospodarowania energią,
- Dotacje celowe na dofinansowanie z budżetu wymiany źródeł ciepła w budynkach i lokalach na korzystniejsze z punktu widzenia kryterium sprawności energetycznej oraz kryterium ekologicznego – program ograniczania niskiej emisji,
- Modernizacja źródeł ciepła na paliwo stałe w budynkach należących do zasobu mieszkaniowego gminy,
- Rozwój zrównoważonego transportu i elektromobilności,
- Promocja ekologicznych środków transportu (m.in. organizacja rajdów rowerowych),
- Promocja ECODRIVING,
- Prowadzenie systematycznych akcji edukacji ekologicznej w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza oraz uświadamianie nt. problemu niskiej emisji,
- Budowa chodników w ciągach dróg wojewódzkich położonych na terenie Gminy Boguchwała,
- Przebudowa i remont dróg na terenie Gminy Boguchwała,
- Budowa ścieżek rowerowych,
- Przebudowa ulicy Krasińskiego w Boguchwale (przejścia dla pieszych – 2 wnioski),
- Budowa parkingów na terenie gminy,
- Budowa kolei Aglomeracyjnej PKA,
- Budowa łącznika drogi ekspresowej S-19,

- Remont drogi gminnej 108189R w Mogielnicy i Niechobrzu w km 0+0025 do 1+633 oraz remont drogi gminnej nr 151502 R w Niechobrzu w km od 0+0025 do 0+334,
- Budowa drogi 03KDL i 02KDL na osiedlu Gaj w Boguchwale,
- Przebudowa ul. Grunwaldzkiej,
- Przebudowa ul. Mickiewicza,
- Przebudowa przepustu na dz. 1662 w ciągu drogi 108192R w Lutoryżu,
- Budowa drogi gminnej po wschodniej stronie linii kolejowej Rzeszów-Jasło w Boguchwale,
- Budowa drogi łączącej DK 19 z drogą powiatową,
- Budowa chodników w ciągu dróg powiatowych,

Realizacja szeregu wyżej wymienionych zadań, wyznaczonych w *Programie (…)* będzie miała istotny wpływ na poprawę stanu powietrza na terenie Gminy Boguchwała.

Hałas

W wyniku realizacji zadań zawartych w Programie Ochrony Środowiska należy spodziewać się zmniejszenia poziomu hałasu na skutek:

- zwiększenia płynności ruchu pojazdów, poprzez reorganizację ruchu kołowego oraz poprawę nawierzchni dróg oraz budowę nowych ulic,
- urządzenia i zabiegów pielęgnacyjnych w obrębie terenów zieleni jako naturalnej bariery chroniącej przed hałasem,

Poprawa stanu akustycznego na terenie gminy powinna pośrednio wpłynąć na poprawę warunków życia mieszkańców, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa oraz atrakcyjność inwestycyjną tego terenu.

Powierzchnia ziemi i gleby

Realizacja zadań takich jak ochrona gleb przed degradacją oraz właściwe zagospodarowanie terenów przyczyni się do poprawy stanu powierzchni ziemi i gleb.

Krajobraz

Realizacja zadań takich jak utrzymanie czystości na terenach rekreacji turystycznej, likwidacja dzikich wysypisk odpadów czy utrzymanie terenów zieleni przyczyni się do poprawy walorów krajobrazowych na terenie gminy.

b) Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych

Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań o charakterze transgranicznym lub skumulowanym. Należy stwierdzić, że realizacja założeń zawartych w „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała na lata 2022 - 2025 z perspektywą do roku 2029" będzie miała pozytywny wpływ na środowisko naturalne oraz na zdrowie ludzi. Działania ujęte w *Programie (…)* wpłyną również na polepszenie standardu wypoczynku turystów oraz jakość życia mieszkańców. Polepszeniu ulegną również warunki estetyczne krajobrazu gminy.

c) Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenie dla środowiska

Ponieważ elementem oddziaływania na środowisko jest także oddziaływanie na zdrowie ludzi, należy zauważyć, że realizacja założeń zawartych w *Programie (…)* na etapie ich realizacji będzie wiązała się z pewnym oddziaływaniem na zdrowie ludzkie. Charakteryzować się ono będzie emisją zanieczyszczeń do powietrza, związanych ze zwiększonym ruchem kołowym pojazdów, pracami budowlano - remontowymi (budowa i modernizacja dróg, budowa sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej). Mieszkańcy na etapie realizacji zadań będą narażeni na emisję pyłów, spalin i hałasu, które będą się przemieszczać wraz z kierunkiem robót. Emisje będą ustępować po ich zakończeniu.

Oprócz problemu zanieczyszczeń pojawiają się również kwestie bezpieczeństwa. Prace budowlane związane z budową sieci wodociągowej, kanalizacyjnej czy rozbudową infrastruktury

drogowej, mogą stanowić zagrożenie dla ruchu pojazdów oraz ruchu pieszego. W związku z podejmowanymi działaniami sugeruje się poinformowanie społeczeństwa o planowanych pracach z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym wraz ze wskazaniem terminu zakończenia realizacji inwestycji. Pozwoli to mieszkańcom przygotować się na ewentualne uciążliwości i zwiększy ich ostrożność. Ponadto, prace najbardziej uciążliwe nie powinny odbywać się we wczesnych godzinach porannych, wieczornych oraz nocnych, by nadmiernie nie ingerować w życie mieszkańców.

d) Cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko, w szczególności:

- **Obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystanie terenu**

Na terenie gminy brak terenów o szczególnych właściwościach, spełniających wymagania powyższego punktu. Wszystkie działania przewidziane Programie Ochrony Środowiska mają na celu poprawę stanu środowiska przyrodniczego i ochronę zdrowia ludzi. Mają one sprzyjać przestrzeganiu standardów jakości środowiska oraz zapobiegać jego nadmiernemu wykorzystaniu.

- **Formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym**

Obszar Gminy Boguchwała objęty jest ochroną prawną wynikającą z ustawy o ochronie przyrody. Ochrona przyrody oznacza ochronę wartości ekologicznych, naukowych, dydaktycznych, estetycznych oraz cech stanowiących o tożsamości przyrodniczej regionu. Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2022 r., poz. 916 ze zm.) elementami środowiska objętymi ochroną na podstawie w/w ustawy są następujące formy ochrony przyrody:

- parki narodowe,
- rezerwaty przyrody,
- parki krajobrazowe,
- obszary chronionego krajobrazu,
- obszary Natura 2000,
- pomniki przyrody,
- stanowiska dokumentacyjne,
- użytki ekologiczne,
- zespoły przyrodniczo – krajobrazowe,
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

W ramach sieci Natura 2000 na terenie Gminy Boguchwała utworzono:

- Obszar specjalnej ochrony siedlisk Wisłok Środkowy z Dopływami o powierzchni 1 064,64 ha (kod PLH180030).

Dodatkowo na terenie Gminy Boguchwała funkcjonują inne formy ochrony przyrody:

- Strzyżowsko-Sędziszowski Obszar Chronionego Krajobrazu o powierzchni 14 336,00 ha,
- 5 pomników przyrody.

Szczegółowe informacje na temat form ochrony przyrody zawarte zostały w rozdziale 5.10 (Zasoby przyrodnicze) *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała na lata 2022 - 2025 z perspektywą do roku 2029.*

Realizacja zadań wyznaczonych w *Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała na lata 2022 - 2025 z perspektywą do roku 2029* nie będzie negatywnie wpływać na stan form ochrony przyrody. Ponadto nie będzie dochodziło do oddziaływania na obszar Natura 2000, w tym do pogorszania stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub wpływać negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub pogorszać integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami. Realizacja zadań wyszczególnionych w przedmiotowym dokumencie nie będzie oddziaływać na obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadających znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, które są wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystywanie terenu.